

Інформація суб'єктам декларування!

20 березня 2020 року набрав чинності Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про запобігання корупції”» № 524-ІХ. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/524-20#Text>)

Відповідно до підпункту 1 пункту 53 зазначеного Закону встановлено, що в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2019 рік інформація зазначається згідно з вимогами, що діяли до введення в дію передбачених цим Законом змін до статті 46 Закону України “Про запобігання корупції”.

Серед цих змін варто звернути увагу на такі:

1. **Щодо процесу декларування:**

- 1) виключається обов'язок подання декларацій громадянськими активістами – фізичними особами, які займаються антикорупційною діяльністю;
- 2) зменшено перелік випадків, у яких зобов'язані подавати декларації, для представників громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інших осіб, які входять до складу конкурсних комісій, громадських рад, рад громадського контролю тощо;
- 3) змінено норму щодо подання виправленої декларації.

Так, встановлюється, що декларант протягом семи днів після подання декларації має право подати виправлену декларацію не більше трьох разів.

2. **З 01.01.2020 підлягають декларуванню:**

- юридичні особи, трасти або інші подібні правові утворення, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї;
- криптовалюти, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, що декларуються у складі нематеріальних активів;
- банківські та інші фінансові установи, у тому числі за кордоном, у яких у суб'єкта декларування або членів його сім'ї відкриті рахунки (незалежно від типу рахунку, а також рахунки, відкриті третіми особами на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї) або зберігаються кошти, інше майно. Такі відомості включають дані про тип та номер рахунку, дані про банківську або іншу фінансову установу, осіб, які мають право розпоряджатися таким рахунком або мають доступ до індивідуального банківського сейфа, осіб, які відкрили рахунок на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї.

3. **Уточнено, що відомості про грошові активи, фінансові зобов'язання подаватимуться як щодо декларанта, так і щодо членів його сім'ї.**

4. **Фінансові зобов'язання декларанта та членів його сім'ї зазначатимуться лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року. Відтепер не потрібно зазначати загальний розмір фінансового зобов'язання, якщо його розмір не перевищує цю суму. В складі фінансових зобов'язань не зазначатимуться кошти, позичені іншим особам.**

5. **Додається норма про те, що дані про об'єкт декларування, який перебував у володінні або користуванні суб'єкта декларування або членів його сім'ї, зазначаються в декларації, якщо такий об'єкт перебував у володінні або користуванні станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів протягом звітного періоду.**

Залежно від типу заповнюваної декларації термін користування або володіння об'єктами декларування розраховується по-різному.

Так, при заповненні:

- щорічної декларації,
- декларації кандидата на посаду,

- декларації після звільнення

відомості про об'єкт декларування вказуються, якщо суб'єкт декларування, член його сім'ї володіли/користувалися таким об'єктом станом на 31 грудня або упродовж не менше половини днів звітного періоду – від 1 січня до 31 грудня – не менше, ніж 183 календарні дні сукупно.

При поданні декларації перед звільненням – звітним періодом буде період від 1 січня до дати припинення діяльності. Тому відомості про об'єкт декларування у такій декларації вказуються, якщо суб'єкт декларування, член його сім'ї володіли або користувалися таким об'єктом упродовж не менше половини звітного періоду.

Наприклад, звітний період особи, яка 1 травня припиняє діяльність, пов'язану із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, буде становити від 1 січня до 1 травня – 121 день. Відомості про об'єкт декларування у такій декларації вказуються, якщо суб'єкт декларування, член його сім'ї володіли або користувалися таким об'єктом не менше, ніж 61 календарний день сукупно.

6. **Для цілей декларування** членами сім'ї суб'єкта декларування вважатимуться:
- особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом декларування, - незалежно від спільного проживання із таким суб'єктом;
  - діти суб'єкта декларування до досягнення ними повноліття - незалежно від спільного проживання із таким суб'єктом;
(якщо Ви особисто є суб'єктом декларування, то Ви зазначаєте у своїй декларації неповнолітніх дітей від попереднього шлюбу, що проживають окремо, якщо у Вашого чоловіка (член сім'ї суб'єкта декларування) є неповнолітні діти від попереднього шлюбу, що проживають окремо - то їх Ви не зазначаєте);
  - особи, що спільно проживали із суб'єктом декларування станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передує року подання декларації.
7. **Вносяться зміни щодо підстав подання повідомлень про суттєві зміни в майновому стані** та звужується коло декларантів, на яких поширюється вимога щодо подання таких повідомлень, а саме:
- під суттєвими змінами у майновому стані суб'єкта декларування, крім отримання доходу, придбання майна, розумітиметься здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів;
  - положення щодо подання повідомлень про суттєві зміни в майновому стані застосовуються до суб'єктів декларування, які є службовими особами, що займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 50 цього Закону. *(стосується державних службовців категорії А та Б; державні службовці категорії В повідомлення не подають).*
8. 1 січня 2020 року суб'єктам декларування при заповненні декларації необхідно буде **вказати відомості про свій унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (УНЗР) та вказати відповідні номери членів сім'ї.**
- Національне агентство наразі готує пропозиції щодо приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність до нових положень Закону. Зокрема, передбачається, що Форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, міститиме окреме поле для зазначення УНЗР суб'єкта декларування (розділ 2.1 «ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУБ'ЄКТА ДЕКЛАРУВАННЯ» декларації) та членів його сім'ї (розділ 2.2 «ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЧЛЕНІВ СІМ'Ї СУБ'ЄКТА ДЕКЛАРУВАННЯ» декларації).
- У разі відсутності у суб'єкта декларування або членів його сім'ї УНЗР передбачається можливість обрання суб'єктом декларування відповідного значення цього поля.

Національне агентство з 20 березня забезпечує для суб'єктів декларування можливість обрати позначку «Не застосовується» у розділах 2.1 та 2.2 форми декларації, які стосуються відомостей про належність до публічних діячів суб'єкта декларування та зареєстрованого місця проживання членів сім'ї декларанта.

У розділі 12.1 декларації слід обрати позначку «Відсутня інформація для декларування в цьому розділі».

Важливо! Ці зміни вводяться в дію з 1 січня 2020 року!

Подання щорічних декларацій за 2019 рік продовжено до 1 червня.

До 1 січня 2020 року зміст декларації про суттєві зміни в майновому стані не змінюється, і всі суб'єкти декларування подають декларації у десятиденний строк з моменту отримання ними доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року (96050 гривень у 2019 році). Помилки в повідомленні про суттєві зміни виправленню не підлягають.

Повідомлення про відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку – нерезидента **подають усі суб'єкти декларування у десятиденний строк**, письмово у встановленому Національним агентством порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента (стаття 52 Закону України «Про запобігання корупції»).

Слід зазначити, що за несвоєчасне подання декларації, несвоєчасне подання або неподання повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, відкриття валютного рахунку в установі банку – нерезиденті, декларування недостовірної інформації (*в розмірі понад 100 прожиткових мінімумів*) суб'єкти декларування несуть адміністративну відповідальність за ст. 172⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

За неподання декларації або декларування недостовірної інформації (*в розмірі понад 250 прожиткових мінімумів*) суб'єкти декларування несуть кримінальну відповідальність за ст. 366¹ Кримінального кодексу України.

За інформаційними матеріалами НАЗК